

HAREKETLİLİK TEMELLİ ERASMUS PROJELERİNİN ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

THE EFFECTS OF MOBILITY BASED ERASMUS PROJECTS ON STUDENTS

Yusuf GÖNÜLTAŞI

MEB., yusufgonultasi@hotmail.com; <https://orcid.org/0009-0006-0747-2061>

Yeter YILDIRIM

MEB., ytrylmz44@gmail.com; <https://orcid.org/0009-0005-9765-8857>

Fatma GÜMÜŞ

MEB., fatmadenizgumus@gmail.com; <https://orcid.org/0009-0005-0094-2545>

Yasin TAŞCI

MEB., ytasci84@gmail.com; <https://orcid.org/0009-0003-9241-5421>

Yasemin AKKAFA

MEB., y-akkafa@hotmail.com; <https://orcid.org/0009-0001-5373-7319>

ÖZET

Bu araştırma hareketlilik temelli Erasmus projelerinin öğrenciler üzerinde akademik, sosyal bilişsel ve devinimsel gelişimlerine etkilerini ortaya çıkarmak için gerçekleştirilmiştir. Araştırma nitel araştırma yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma durum çalışması deseninde yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenler okullarında Erasmus proje çalışması gerçekleştirmiş kişilerden seçilmiştir. Katılımcılardan elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiş, analiz sürecinde temalar ve temalara bağlı kodlar oluşturulmuştur. Araştırma sonuçları Erasmus projelerine katılan öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimlerinin olumlu yönde etkilendiğini ortaya koymuştur. Elde edilen bulgulara göre Erasmus hareketlilik projelerine katılım sağlayan öğrencilerde devinimsel gelişim, sosyal ve akademik gelişime göre daha az gözlenmiştir. Katılımcılar Erasmus projelerine katılım sağlayan öğrencilerin akademik gelişim açısından motivasyonlarında artış, özgüvenlerinde gelişim, akademik başarılarında ve öğrenme kapasitelerinde artış meydana geldiğini belirtmiştir. Ayrıca öğrencilerde sosyal bilişsel gelişim açısından farklı kişi ve kültürlerle yeni bağlar kurma, liderlik becerilerini sergileme olanağı, farklı kültürdeki kişileri tanıma ve empati becerilerinde gelişim gözlemlenmiştir. Akademik ve sosyal bilişsel gelişim kadar olmasa da öğrencilerde devinimsel gelişim açısından el becerilerinde gelişim ve fiziksel hareketliliklerde artış görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Erasmus projeleri, akademik gelişim, sosyal gelişim, devinimsel gelişim

ABSTRACT

This research was carried out to reveal the effects of mobility-based Erasmus projects on students' academic, social, cognitive and kinesthetic development. The research was carried out with qualitative research method. The research was conducted in case study design. The teachers constituting the study group of the research were selected from those who had carried out Erasmus project work in their schools. The data obtained from the participants were analysed by content analysis, and themes and codes related to the themes were created during the analysis process. The results of the research revealed that the academic and social development of students participating in Erasmus projects were positively affected. According to the findings, kinesthetic development of students

participating in Erasmus mobility projects was observed less than social and academic development. Participants stated that students participating in Erasmus projects had increased motivation in terms of academic development, improved self-confidence, increased academic achievement and learning capacity. In addition, in terms of social cognitive development, students had the opportunity to establish new bonds with different people and cultures, to exhibit leadership skills, to get to know people from different cultures and to develop empathy skills. Although not as much as academic and social cognitive development, there is an increase in manual skills and physical mobility in terms of kinesthetic development.

Keywords: Erasmus projects, academic development, social development, mobility development

1. GİRİŞ

Hareketliliğe dayalı Erasmus projeleri, öğrencileri farklı eğitim uygulamaları ve müfredatlarla tanıştırmak akademik performanslarını önemli ölçüde arttırmaktadır. Bu deneyimler, öğrencilerin farklı öğretim yöntemleriyle etkileşime girmelerine olanak tanıyarak uyum sağlama ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirme yönüyle öne çıkmaktadır. Örneğin, Erasmus çerçevesinde proje tabanlı öğrenmeye katılmak, öğrenciler kavramları gerçek dünya bağlamlarında aktif olarak uyguladıkları için bilginin daha derinlemesine anlaşılmasına ve akılda tutulmasına yol açabilir. Bu yaklaşım, deneysel öğrenmenin kültürlerarası yetkinlik ve sosyal sorumluluk gibi değerli becerileri nasıl geliştirebileceğini vurgulayan bütünsel öğrenme araştırmasının bulgularıyla uyumludur (Teichler, 2012). Ayrıca bu uluslararası deneyimler, farklı kültürel geçmişlerden gelen akranlar arasında iş birliğini teşvik ederek etkili iletişim ve empatiyi desteklemektedir. Öğrenciler, küresel sorunları ele alan projeler üzerinde çalışarak sadece bakış açılarını genişletmekle kalmaz, aynı zamanda sivil katılım ve çevresel sorumluluk duygusu da geliştirirler. Çok kültürlü literatürün ve vaka çalışmalarının bu programlara entegre edilmesi, öğrencilerin küresel vatandaşlık anlayışını daha da geliştirerek onları birbirine bağlı bir dünyada karşılaşacakları zorluklara hazırlar (Kahn, 2017). Sonuç olarak, Erasmus projeleri aracılığıyla edinilen deneyim sadece akademik sonuçları iyileştirmekle kalmıyor, aynı zamanda öğrencileri gelecekteki kariyerleri için ve aktif küresel vatandaşlar olarak ihtiyaç duydukları temel becerilerle donatmaktadır.

Erasmus+ projesi, Avrupa Birliği tarafından eğitim, öğretim, gençlik ve spor alanlarında düzenlenen bir eğitim programıdır. Bu alanlar, vatandaşların kişisel ve mesleki gelişimlerini destekleyen kilit alanlardır. Programın kendisi 1987 yılında Avrupa’da yüksek öğretimin modernizasyonu, birleştirilmesi ve uluslararasılaştırılmasına katkıda bulunmak amacıyla bir öğrenci hareketlilik programı olarak kurulmuştur. O zamandan bu yana program, toplumun mevcut ihtiyaçlarına yanıt vermek üzere çeşitli değişikliklere ve uyarlamalara uğramıştır. Şu anda, 2014-2020 dönemi programının üzerine inşa edilen 2021-2027 dönemi Erasmus+ programı başlatılmıştır (Engel, 2010).

Programın 2014-2020 dönemindeki başarısını temel alan Erasmus+, daha fazla katılımcıya ve daha geniş bir yelpazedeki kurumlara sunduğu fırsatları genişletmek için çabalarını arttırmakta, niteliksel etkisine odaklanmakta ve daha kapsayıcı, uyumlu ve daha yeşil bir ortam yaratılmasına katkıda bulunmaktadır. Bu yeni programlama dönemi üç önemli koşulu vurgulamaktadır- Erasmus+, daha fazla kurum/kuruluşun ve fırsatları sınırlı olan katılımcıların (örneğin engelli katılımcılar) katılımı da dâhil olmak üzere öğrenciler ve diğerleri için daha erişilebilirdir. İkinci zorluk, teknoloji ve dijital ortamın sürekli gelişimi bağlamında tüm başvuru sürecini basitleştirmektir. Üçüncü önemli görev ise, örneğin program eğitiminin gerçekleştiği yere çevre dostu ulaşım çözümlerine katkıda bulunarak çevresel çabadır (Fombana ve Pascual Sevillano, 2013).

Avrupa proje yöneticisi ve Europass Öğretmen Akademisi'nin (Erasmus+ programı kapsamında eğitim kursları sunan bir platform) kurucusu Fenici (2021), 2021-2027 dönemi için yeni projenin katılımcı okulların stratejik alanlarını geliştirme ve destekleme konusunda daha iddialı olduğunu söylemektedir. Diğer Avrupa projelerine katılmaya ve böylece uluslararası iş birliğini geliştirmeye istekli olduklarını gösteren okullar avantajlı durumda. Ayrıca, yeterli kaynak ya da bilgiye sahip olmayan okul ve kuruluşların dahil edildiği açıklıktan da söz edilmektedir. Aynı zamanda, okul öncesi yaştaki çocuklar da dahil olmak üzere mümkün olduğunca çok sayıda potansiyel başvuru sahibini dahil etmek için yeni bir çaba sarf edilmektedir. Son olarak, yeni dönem projesinin daha kapsayıcı olduğundan ve diğerleriyle aynı katılım kolaylığına sahip olmayan öğrenciler için fırsatlar sunduğundan bahsedilebilir (Gaude ve Glemser, 2015).

Erasmus+ programı, aynı zamanda programdan sorumlu otorite olan Avrupa Komisyonu tarafından uygulanmaktadır. Komisyon, bütçeden, programın dönem hedeflerinin, kriterlerinin ve önceliklerinin belirlenmesinden sorumludur. Komisyon aynı zamanda programın Avrupa düzeyinde genel olarak uygulanmasının ve müteakip izleme ve değerlendirmenin yönlendirilmesi ve denetlenmesinde de önemli bir rol oynamaktadır (Wiers-Jensen, 2019).

Avrupa Komisyonu aynı zamanda programın uluslararası düzeyde işlemlerini sağlayan yapıların izlenmesi ve koordinasyonundan da sorumludur. Erasmus+ programının tüm uygulaması dolaylı olarak Avrupa Komisyonu tarafından yönetilmektedir. Bu, Komisyon'un programın uygulanmasıyla ilgili kısmi görevleri doğrudan Ulusal Ajanslara devrettiği anlamına gelir. Bu da programın yararlanıcılarına mümkün olduğunca yakın olmasını ve her bir ulusal eğitim, öğretim ve gençlik sisteminin çeşitliliğine uyum sağlamasını temin eder. Programa katılan her ülke, kendi vatandaşları için programın kolaylaştırıcıları olarak hareket etmek üzere bir veya daha fazla Ulusal Ajans seçer (Gaude ve Glemser, 2015).

1.1. Erasmus+ programının yapısı

2021-2027 döneminde Erasmus+ hedeflerine ulaşmak için, her bir faaliyeti desteklemek üzere aşağıdaki kilit eylemlere ihtiyaç duyulmaktadır (Janson vd., 2019):

Bireylerin hareketliliği- Bu kilit faaliyet, bireylere başka bir ülkede eğitim alma veya mesleki deneyim kazanma fırsatı sağlayan öğrenci ve personel hareketliliği gibi eylemleri içerir. Ayrıca, gençlerden oluşan resmi grupların veya gençlik kuruluşlarının, gençlerin demokratik yaşama katılmalarına ve öğrenmelerine yardımcı olmayı, Avrupa Birliği'ndeki ortak değerler ve temel haklar konusunda farkındalık yaratmayı ve Avrupa Birliği'nin ortak hedeflerine ulaşılmasına katkıda bulunmayı amaçladığı gençlik katılım faaliyetleri. Bu faaliyet, diğer hususların yanı sıra, dil öğrenirken esneklik ve her yerden erişilebilirlik sunan e-öğrenme şeklinde yurtdışı hareketlilikteki tüm katılımcılar için dil öğrenme fırsatları sunmaktadır.

Kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği- Erasmus+ sadece bireylerin ve grupların hareketliliği ile ilgili değil, aynı zamanda yenilikçilik, en iyi uygulamaların değişimi ve uluslararası ortaklıklar kurma konularında işbirliği ile ilgilidir. Eğitimle ilgili kurum/kuruluşlar arasında iş birliğini teşvik eden ulusötesi veya uluslararası projeler yoluyla eğitimin sosyo-ekonomik faydaları artırılmaktadır. Bu faaliyetin temel eylemleri stratejik ortaklıklar için ittifaklar, kapasite geliştirme projeleri ve eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında stratejik ortaklıklar ve kâr amacı gütmeyen spor etkinlikleridir.

Politika geliştirme ve iş birliğinin desteklenmesi- Bu kilit faaliyet, taban düzeyindeki gençlik kuruluşlarını ve daha büyük kuruluşları hedefleyen Avrupa Gençliği Birlikte eylemini desteklemektedir. Bu faaliyet kapsamındaki eylemler, gençlere daha geniş bir şekilde ulaşılmasına ve görüş çeşitliliğinin sağlanmasına katkıda bulunur. Ayrıca eğitim ve öğretim sisteminin kalitesini ve modernizasyonunu iyileştirmeyi, Üye Devletler arasında işbirliği yoluyla Avrupa gençlik politikasını geliştirmeyi, özellikle de açık koordinasyon yöntemi ve örneğin konferanslarda gençlerle yapılandırılmış politika diyalogu yoluyla geliştirmeyi amaçlamaktadır.

1.2. Erasmus+ proje katılımcıları

Basitçe ifade etmek gerekirse, Erasmus+ farklı yaşlardaki insanlar içindir. Programa dâhil olan katılımcılar iki ana konuya ayrılabilir. Bunlardan ilki, programın ana hedef grubunu temsil eden bireyler olarak katılımcılardır. Erasmus+ öğrenciler, okul ve okul personeli, stajyerler ve gençler için fırsatlar sunmaktadır. Katılımcılar aynı zamanda bir Avrupa projesinde yer alan gönüllüler veya bir değişim programında yer alma fırsatı verilen daha genç bireyler de olabilir (Michavila ve Góngora, 2011).

İkinci organ, programdaki katılımcıları temsil etmekten ve Erasmus+ programı doğrultusunda projeler tasarlayıp uygulamaktan sorumlu olan Katılımcı Kuruluşlardır. Önerilen belirli bir projenin uygulanması için seçilmesi halinde, kurum/kuruluş hibenin yararlanıcısı olur. Erasmus+ programı şu anda Avrupa Birliği'nin 28 Üye Ülkesini ve AB üyesi olmayan 6 ülkeyi (Kuzey Makedonya, İzlanda, Norveç, Sırbistan, Lihtenştayn, Türkiye) kapsamaktadır. Program ayrıca Avrupa Birliği'ne komşu ortak ülkelerin programlarının çoğuna katılmasına izin vermektedir (Başaran vd., 2021).

1.3. Erasmus+ projesinin avantajları ve dezavantajları

Erasmus+ projesinin avantaj ve dezavantajlarını değerlendirmek için, programın geçmiş dönemdeki ara ve nihai değerlendirmeleriyle çalışmayı gerekli görüyorum. Program şu anda 2021-2027 dönemi için yürütüldüğünden, değerlendirmeye bakmak mümkün değil. Bir önceki dönem, yani 2014-2020 için, ara ve nihai değerlendirme 2024 sonuna kadar devam ediyor. Çeşitli bağımsız çalışmalardan elde edilen bilgilere dayanarak, Erasmus+'nın en azından bazı avantaj ve dezavantajlarını sunmak mümkündür (Csaardi ve Nepusz, 2006).

Avrupa Komisyonu, programın etkililiği, uygunluğu, tutarlılığı, verimliliği ve Avrupa katma değerine odaklanan 'Erasmus+ (2014-2020) Ara Dönem Değerlendirmesi' başlıklı bir çalışma yayınladı. Etkinlik değerlendirmesi, paydaşlar ve daha geniş anlamda kamuoyu arasındaki memnuniyet düzeyinin %90 olduğunu göstermektedir. Ana bulgulardan biri, diğer hareketlilik programlarıyla karşılaştırıldığında Erasmus+'ın akademik, mesleki ve kişisel gelişim üzerinde, diğer programlara kıyasla önemli bir etkiye sahip olduğudur. Aynı zamanda, katılımcıların Avrupa'ya aidiyet duygusu %19 daha yüksektir (Bracht vd., 2016).

Erasmus+, Avrupa Birliği'nin önemli politika ve programlarıyla bağlantılıdır. Bu güçlü iç tutarlılık, programın örgün, yaygın ve sargın eğitim yoluyla hayat boyu öğrenmeyi kapsamamasından kaynaklanmaktadır. Farklı aktörler arasındaki iş birliği de artmıştır. Programın değerlendirildiği bir diğer alan ise etkinlik. Araştırmaya göre Erasmus+ birçok açıdan etkili. Program faaliyetlerinin tüm maliyetleri, öğrenci hareketliliği, yönetim maliyetleri alt faaliyetler etkin ve uygun bir şekilde kullanılmaktadır. Alt görevlerin Avrupa Komisyonu, ulusal makamlar ve ajanslar arasında paylaşılması da programın etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamaktadır. Çalışmanın sonuçları ayrıca, programın işleyişinin

çeşitli alanlarda basitleştirilmesi ve eski programların tek bir programa entegre edilmesiyle tüm sürecin daha verimli hale geldiğini göstermektedir. Program, basitleştirilmiş hibeler, dijitalleşme ve çevrimiçi dil desteği gibi bir dizi süreci kolaylaştırmıştır (Dolapçioğlu ve Girişken, 2022).

Avrupa katma değeri alanında Erasmus+, Avrupa Birliği'nin eğitim ve öğretime yönelik amiral gemisi programı haline gelmiştir. Çalışma, programın Avrupa öğrenme hareketliliği, kuruluşlar ve ortak ülkeler arasındaki ulusötesi iş birliği, Avrupa ülkeleri arasındaki entegrasyon ve katılımcıların Avrupa Birliği'ne yönelik tutumları üzerinde olumlu etkiler gösterdiği sonucuna varmaktadır. Program kapsamında hareketliliği tamamlayan öğrenciler, yurtdışında farklı öğretim yöntemlerine ve öğrenme uygulamalarına maruz kaldıklarını, bunun da güçlü ve zayıf yönlerini keşfetmelerine yardımcı olduğunu belirtmektedir. Üçte ikisinden fazlası daha sonra yeni öğretim tekniklerini kendi kurumlarında kullanmaya başladı. Erasmus+'ya katılan her 10 katılımcıdan 9'u, program sayesinde iletişim becerileri, esneklik, yaratıcılık, uyum sağlama, problem çözme yeteneği ve dil becerileri eğitimlerinde bir iyileşme yaşamaktadır. Tüm katılımcıların yarısından fazlası kendi dijital becerilerinde de bir gelişme olduğunu bildiriyor. Erasmus+ mezunları ayrıca sosyal uyumu, hoşgörüyü ve diğer Avrupa kültürlerine açıklığı teşvik etmeye yardımcı olan yetkinliklerde de bir gelişme algılamaktadır (Garip ve Göçer, 2021).

Erasmus+ programı en iyi bilinen ve en popüler eğitim programlarından biri olmasına rağmen, bazı olumsuzlukları veya engelleri de beraberinde getiriyor. Çalışma, program kapsamında hareketliliğin önündeki en büyük engelin, yerleştirme masrafları ve Erasmus+ tarafından sağlanan mali hibenin belirsizliği ile ilgili finansal maliyetler olduğunu gösteriyor. Bununla birlikte, programın bu dönemde dezavantajlı geçmişe sahip katılımcılara ve kuruluşlara destek sağlayarak bu zorluğun üstesinden gelmeye çalıştığı belirtilmelidir. Katılımcılar tarafından dile getirilen bir diğer zorluk ise program ve programın işleyişi hakkında kendi kurumlarından bilgi alamamaları. Katılımcıların %29'u dil becerilerinin eksikliğinin kendileri için bir yük olduğunu bildirmiştir. Katılımcıların %47'si için ailevi nedenler ve kişisel ilişkiler ana engellerden biridir. Şaşırtıcı bir şekilde, her hareketlilik başvuru sahibinin geçmesi gereken seçim sürecinin kendisi büyük bir engel olarak görülmemektedir (Çetin ve Gündoğdu, 2022).

1.4. Bilişsel Gelişim

Erasmus deneyimi sayesinde öğrenciler, önemli bilişsel faydaları teşvik eden benzersiz bir dizi zorlukla karşılaşır. Yeni ortamlarda gezinmek, onları karmaşık sosyo-ekonomik meseleleri anlamak için gerekli olan problem çözme becerilerini geliştirmeye zorluyor. Bu uygulamalı yaklaşım sadece akademik performansı artırmakla kalmaz, aynı zamanda aktif vatandaşlar olarak kimlikleri üzerinde derinlemesine düşünmeye teşvik eder ve onları yerel ve küresel topluluklarıyla anlamlı bir şekilde ilişki kurmaya çağırır. Öğrenciler kendilerini çok kültürlü ortamlara kaptırarak küresel vatandaşlık, toplumsal dinamikler ve sosyal adalet ilkelerine ilişkin anlayışlarını genişleten farklı perspektiflere maruz kalırlar (Galli, 2015). Ayrıca, topluma hizmet projeleri veya kültürel değişimler gibi deneyimsel öğrenme senaryoları, teorik bilginin gerçek dünyada uygulanması için fırsatlar sağlar. Bu etkileşimler eleştirel düşünme ve empatiyi geliştirerek öğrencileri küresel zorlukları etkili bir şekilde ele almak için gerekli araçlarla donatır. Ayrıca, küresel meseleler ve vaka çalışmaları gibi unsurların eğitimlerine entegre edilmesi, çevre yönetimi ve sivil katılıma yönelik sorumluluk duygusunu pekiştirir. Öğrenciler sistemik değişimi savunmayı ve toplumsal gelişime olumlu katkıda bulunmayı öğrenmekte, böylece bilinçli ve proaktif küresel vatandaşlar olarak şekillenmektedir. Genel olarak, bu kültürler arası deneyimler yoluyla edinilen bilişsel gelişim,

öğrencileri gelecekteki zorlukların üstesinden gelmeye ve daha adil bir dünyaya katkıda bulunmaya hazırlamada çok önemlidir (Esen ve Şahin, 2018).

1.5. Sosyal Gelişim

Erasmus projeleri sırasındaki kültürler arası etkileşimler, öğrenciler arasında küresel vatandaşlığın ve kültürlerarası yetkinliğin geliştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu programlar öğrencileri farklı kültürel ortamlara sokarak farklı geçmişlerden gelen akranlarıyla etkileşim kurmalarını sağlar. Bu tür deneyimler sadece küresel meselelere ilişkin anlayışlarını geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda günümüzün birbirine bağlı dünyasında başarılı bir işbirliği için gerekli olan empati ve etkili iletişim gibi becerileri de geliştirir (Hovland ve Stone, 2019). Öğrenciler, önemli küresel zorlukları ele alan projeler üzerinde birlikte çalışırken, karmaşık sosyo-ekonomik manzaralarda gezinmek için gerekli olan eleştirel düşünme ve problem çözme yeteneklerini geliştirirler. Öğrenmeye yönelik bu uygulamalı yaklaşım, öğrencileri aktif vatandaşlar olarak rolleri üzerinde düşünmeye teşvik ederek onları toplumlarına ve ötesine olumlu katkıda bulunmaya motive eder. Erasmus projeleri, çok kültürlü literatürü ve gerçek dünyadan vaka çalışmalarını entegre ederek öğrencilerin küresel vatandaşlık perspektiflerini daha da zenginleştiriyor, onları sosyal adalet ve çevre yönetimini savunmaya hazırlamaktadır. Deneyimsel öğrenmeye yapılan vurgu, öğrencilerin teorik bilgileri pratik olarak uygulamalarına olanak tanıyarak küresel sorunlara karşı sorumluluk duygularını pekiştiriyor. Nihayetinde, bu kültürler arası etkileşimler yoluyla edinilen beceriler sadece akademik performansı artırmakla kalmaz, aynı zamanda öğrencileri acil küresel zorlukları ele almak için gereken araçlarla donatarak onları anlamlı katkılarda bulunmaya hazır, bilgili ve proaktif küresel vatandaşlar haline getirir (Gillies, 2017).

1.6. Kinetik Gelişim

Hareketliliğe dayalı programlara katılım, bireyleri hareket ve keşfi teşvik eden çeşitli ortamlara sokarak aktif yaşam tarzlarını ve fiziksel katılımı önemli ölçüde artırır. Yeni yerlere seyahat etmek genellikle yürüyüş, bisiklete binme veya yürüyüş turları gibi fiziksel aktivitelere katılmayı içerir; bu aktiviteler yalnızca fiziksel zindeliği artırmakla kalmaz, aynı zamanda çevreyle daha derin bir bağ kurulmasını da sağlar. Bu deneyimler, rutinden uzaklaşarak ve kişinin çevresiyle etkileşime geçmesinin dinamik yollarını sunarak aktif bir yaşam tarzını teşvik eder. Ayrıca, katılımcılar bilmedikleri alanlarda gezinirken uyum sağlama, sorun çözme ve kültürel farkındalık gibi temel beceriler geliştirirler. Bu beceriler, küresel vatandaşlığın giderek daha önemli hale geldiği günümüzün birbirine bağlı dünyasında çok önemlidir. Öğrenciler, toplum hizmeti projelerine veya kültürel değişimlere katılarak empati ve sosyal sorumluluk geliştiren uygulamalı öğrenme deneyimi yaşarlar (Çelik ve Gümüş, 2020). Küresel meseleler gibi unsurların eğitim müfredatına dâhil edilmesi, sivil katılım ve çevre yönetiminin önemini pekiştirerek öğrencileri sistemik değişimi savunmaya teşvik eder. Hareketlilik programlarında farklı bakış açıları ve zorluklarla karşılaştıkça, sadece fiziksel olarak değil zihinsel ve duygusal olarak da gelişerek gelecekteki toplumsal sorunların üstesinden gelebilecek donanımına sahip olurlar. Genel olarak, hareketliliğe dayalı programlar, aktif yaşam tarzlarının geliştirilmesi ve dünya ile anlamlı bir etkileşimin teşvik edilmesi için bir katalizör görevi görerek, katılımcıları toplumlarında ve ötesinde olumlu bir etki yaratmaya hazır, bilgili, proaktif küresel vatandaşlar olarak şekillendirir (Arslan ve Caz, 2019).

Hareketliliğe dayalı programlara katılım, insanların daha aktif yaşam tarzları benimsemelerine yardımcı olur. Bu programlar farklı ortamlarda hareketi ve keşfi teşvik eder. Yeni yerlere seyahat etmek genellikle yürüyüş, bisiklete binme veya yürüyüş turları gibi

fiziksel aktiviteler yapmak anlamına gelir. Bu sadece zindeliği artırmakla kalmaz, aynı zamanda insanların çevreleriyle daha derin bir bağ kurmalarına da yardımcı olur. Bu deneyimler rutini kırar ve çevreyle etkileşim için yeni yollar sunar. Katılımcılar bilmedikleri alanları keşfettikçe uyum sağlama, problem çözme ve kültürel farkındalık gibi önemli beceriler öğrenirler. Bu beceriler, küresel bir vatandaş olmanın her zamankinden daha önemli olduğu günümüzün bağlantılı dünyasında hayati önem taşımaktadır (Bulut ve Eren, 2019). Öğrenciler, toplum hizmetlerine veya kültürel değişimlere katılarak, empati ve sosyal sorumluluk geliştiren uygulamalı öğrenim kazanırlar. Küresel meselelerin eğitime dâhil edilmesi, sivil katılımın ve çevreye özen göstermenin önemini vurgulayarak öğrencileri değişim için çaba göstermeye teşvik eder (Calvo, 2018).

Hareketlilik programlarında farklı bakış açıları ve zorluklarla karşılaştıkça katılımcılar fiziksel, zihinsel ve duygusal olarak gelişir. Bu da onları gelecekteki toplumsal sorunları ele almaya hazırlar. Genel olarak, hareketliliğe dayalı programlar, aktif yaşam tarzlarını ve dünyayla anlamlı etkileşimi teşvik etmenin anahtarıdır ve katılımcıları, toplumlarını ve ötesini olumlu yönde etkileyebilecek bilgili ve proaktif küresel vatandaşlar olarak şekillendirir (Bulut ve Eren, 2019).

Bu araştırmanın temel amacı, hareketlilik temelli Erasmus projelerinin öğrenciler üzerinde akademik başarı, sosyal etkileşim, bilişsel gelişim ve devinimsel (motor) beceriler açısından etkilerini öğretmenlerin deneyim ve gözlemleri doğrultusunda incelemektir. Erasmus projelerinin öğrencilerin gelişim alanlarına nasıl katkı sağladığını belirlemek, bu projelerin eğitimdeki rolünü ve önemini anlamak açısından kritik bir öneme sahiptir.

Bu bağlamda araştırmada şu alt amaçlara ulaşılmaya çalışılacaktır:

Akademik Gelişim: Erasmus projelerine katılan öğrencilerin derslerdeki başarılarının, dil yeterliliklerinin, akademik motivasyonlarının ve farklı öğrenme deneyimlerine yönelik yaklaşımlarının nasıl etkilendiğini analiz etmek.

Sosyal Gelişim: Öğrencilerin kültürlerarası iletişim, sosyal ilişkiler ve topluma katılım becerilerinde projelerle birlikte ortaya çıkan değişimleri gözlemlemek. Öğrencilerin çok kültürlü ortamlarda empati geliştirme, kültürel farkındalık kazanma ve sosyal sorumluluk bilinci edinme süreçlerini incelemek.

Bilişsel Gelişim: Erasmus projeleriyle kazanılan farklı öğrenme ve düşünme yöntemlerinin öğrencilerin bilişsel gelişimine nasıl katkı sağladığını anlamak. Bu süreçte eleştirel düşünme, problem çözme becerileri ve bilgiye erişim yöntemlerindeki gelişim düzeylerini değerlendirmek.

Devinimsel (Motor) Gelişim: Hareketlilik temelli aktivitelerin öğrencilerin devinimsel gelişiminde nasıl bir rol oynadığını ve projeye katılan öğrencilerin bedensel koordinasyon, fiziksel dayanıklılık ve spor aktivitelerine katılım düzeylerindeki değişimleri belirlemek.

Bu amaç doğrultusunda, Erasmus projelerine katılan öğrencilerde gözlemlenen gelişimlerin hangi faktörlerden etkilendiği ve bu gelişimlerin öğrenci başarısına nasıl yansıtıldığına dair kapsamlı bir analiz yapılacaktır. Elde edilen veriler, Erasmus projelerinin eğitim sistemi içindeki katkılarını değerlendirerek, bu projelerin öğrenciler üzerindeki uzun vadeli etkilerine ışık tutacaktır. Araştırma sonuçları, benzer projelerin gelecekteki uygulamalarında kullanılacak rehber bilgiler sağlayarak, öğrenci gelişimini destekleyici unsurlara yönelik öneriler sunmayı hedeflemektedir.

1.7. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, hareketlilik temelli Erasmus projelerinin öğrenciler üzerindeki etkilerini incelemektir. Bu bağlamda, Erasmus projelerinin öğrencilerin akademik başarılarına, sosyal etkileşim becerilerine, bilişsel gelişimlerine ve devinimsel (motor) yetkinliklerine olan katkıları ele alınacaktır. Çalışma, uluslararası değişim programlarının öğrencilerin eğitim süreçlerine nasıl entegre olduğunu ve bireysel gelişimlerini nasıl desteklediğini ortaya koymayı hedeflemektedir. Araştırma kapsamında şu alt amaçlara cevap aranacaktır.

- 1- Erasmus projelerine katılan öğrencilerin akademik başarılarında bir artış projelerden kaynaklı bir artış söz konusu mudur?
- 2- Erasmus hareketlilik projeleri öğrencilerin sosyal ilişkilerine nasıl katkı sağlamaktadır?
- 3- Erasmus projeleri öğrencilerin devinimsel gelişimleri üzerinde nasıl bir etki oluşturmaktadır?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Durum çalışması, belirli bir olay, durum veya fenomenin derinlemesine incelenmesine olanak tanıyan bir yaklaşım olup, bu çalışmada Erasmus hareketlilik projelerinin öğrenciler üzerindeki etkileri bağlamında uygulanmıştır. Araştırmanın odak noktası, Erasmus programına katılan öğrencilerin akademik, sosyal, bilişsel ve devinimsel gelişimlerinde yaşadıkları deneyimler ve bu deneyimlerin onlar üzerindeki etkileridir.

2.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunun oluşturulmasında amaçlı örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Çünkü araştırmanın amacı doğrultusunda okullarında hareketlilik temelli Erasmus+ projesi gerçekleştirmiş olma durumu sağlanmasına odaklanılmıştır. Bundan dolayı Konya merkez ilçelerinde Erasmus+ hareketlilik projesi gerçekleştirmiş ilkokullar arasından rastgele seçimle belirlenen okullar tespit edilmiş daha sonra bu okullar içerisinde hareketlilik projesinde görev alan ve hareketliliğe katılım gösteren öğretmenler araştırma grubuna alınmıştır. Çalışma grubunun betimlenmesinde öğretmenlerin bu tür projelere kaç kere katılım gösterdikleri bilgisi kullanılmış ve katılımcılar katılımcı 1 (K1), katılımcı 2 (K2) biçiminde kodlanarak bilgi gizliliği temin edilmiştir.

2.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri

Araştırmanın verilerinin toplanmasında araştırmacı tarafından amaca uygun olarak geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından bu yarı yapılandırılmış formda yer alan sorular katılımcılara sorulmuş, alınan cevaplar kayıt altına alınmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında görüşme metodu kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından çalışma grubuna dâhil edilen katılımcılar ile özel görüşmeler gerçekleştirilmiş ve kayıt araçları ile veriler toplanmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında katılımcılardan toplanan veriler, nitel veri analizi yöntemlerinden içerik analizi ile çözümlenmiştir. Veriler, öncelikle kodlanmış, ardından tematik kategoriler altında gruplandırılarak yorumlanmıştır. Bu süreçte, öğrencilerin Erasmus deneyimlerinin akademik, sosyal, bilişsel ve devinimsel gelişimleri üzerindeki etkilerine odaklanılmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Akademik Gelişme Yönelik Bulgular

Öğretmenlere çalışma kapsamında Erasmus projelerine katılan öğrencilerin akademik başarılarında bir artış gözlenip gözlenmediği sorulmuş ve verilen cevaplara göre elde edilen sonuçlar aşağıda bulgu olarak belirtilmiştir. Verilen öğretmen cevapları incelendiğinde öğretmenlerin Erasmus projelerin öğrencilere ait akademik başarının belirlenmesinde öğrencilerin başarılarını artırdığını, derse karşı daha istekli olmalarına etki ettiğini, öz güven kazanarak daha başarılı olabildiklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin bazılarının verdikleri cevaplar şunlardır;

Erasmus projelerine katılan öğrencilerin akademik başarılarında genellikle olumlu bir etki gözlemlenmektedir. Bu projeler, öğrencilerin farklı kültürlerle etkileşime geçmelerine, dil becerilerini geliştirmelerine ve yeni öğrenme deneyimleri kazanmalarına olanak tanır. Bu kazanımlar, öğrencilerin akademik motivasyonunu artırırken, aynı zamanda farklı disiplinlerdeki bilgi ve becerilerini geliştirmelerine de yardımcı olur. Kurumumuz öğrencileri yurt dışın hareketliliğine katılmak için dil derslerine yoğun ilgi göstermektedir. (K3)

Çocukların kendine güveni oluştuğu için derse katılımı artıyor. Bu da başarıyı artırıyor. Projelerde yer alan bir çocuk bu projeler sayesinde bir şeyleri başardığını fark edebiliyor. (K1)

Öğrenciler projeler sayesinde tarihi ve turistik yerleri görme şansı yakalıyor. Bu da öğrenciler üzerinde önemli bir farkındalık yaratıyor. Kazanılan bu farkındalık öğrenciyi akademik başarı olarak geri dönebiliyor. (K5)

Öğrenci hareketliliğine bağlı Erasmus projelerinin akademik başarısına etkisi yabancı dil becerilerinde gelişim ile ilgili bulgular da ortaya çıkarmıştır. Katılımcı cevaplarından elde edilen bulgulara göre öğrenciler hareketlilik projeleri sayesinde yabancı dil öğrenme motivasyonlarında artış, yabancı dil öğrenme ve kullanmaya karşı bir öz güven gelişimi, yabancı dil öğrenmede potansiyelinin farkına varma yönünde ilerlemeler kaydetmektedir. Elde edilen cevapların bazıları aşağıda verilmiştir.

Öğrenciler genellikle akademik dil becerilerinde de ilerleme kaydederler. Özellikle sunum yapma, rapor yazma veya akademik tartışmalara katılma gibi beceriler Erasmus sürecinde gelişir, çünkü öğrenciler uluslararası ortamlarda akademik dili kullanma pratiği yaparlar. Aslında sadece dil becerisi olarak da düşünmemek lazım. Kültürel öğelerin içerisinde öğrenilen dil daha kalıcı bir etki yaratmaktadır.

Erasmus projesine katılan öğrencim için gerçekten çok olumlu gelişmeler gözlemledim. Özellikle yabancı dil becerileri açısından büyük bir ilerleme kaydettiğini rahatlıkla söyleyebilirim. Başlangıçta dil konusunda oldukça çekingen davranıyordu; konuşurken hata yapmaktan korkuyordu. Ancak proje sürecinde, farklı kültürlerden gelen öğrencilerle sürekli iletişim kurdukça, kendi başına yabancı dilde akıcı bir şekilde konuşabileceğini fark etti. Artık günlük konuşmalarda kendini daha rahat ifade ediyor ve

yabancı dilde düşünme konusunda da büyük bir yol kat etti. Bu deneyim, onun dil öğrenme motivasyonunu da çok artırdı; özgüveni gözle görülür biçimde yükseldi. Kısacası, Erasmus süreci öğrencimin yalnızca dil becerilerini değil, aynı zamanda kendine güvenini de geliştirmesi açısından çok değerli oldu. (K9)

Projeye katılacak öğrenciler, dil yeteneği olanlar arasından seçildiği için, bu öğrencilerin dil öğrenme konusundaki motivasyonları baştan itibaren oldukça yüksek oluyor. Bu öğrenciler zaten yabancı dillere ilgi duyuyor ve dil becerilerini geliştirme konusunda istekli bir tutum sergiliyorlar. Erasmus gibi kültürler arası etkileşime dayalı bir ortamda yer almak, onların bu ilgilerini daha da artırıyor ve dil kullanımı konusunda kendilerini sınama fırsatı sunuyor. Böylelikle öğrenciler yalnızca derslerde öğrendikleriyle yetinmiyor; gerçek yaşamda dil kullanma deneyimi kazanıyor ve yeni ifade yolları öğrenmeye daha hevesli hale geliyorlar. Dil yeteneğine sahip bu öğrenciler, projede sağlanan fırsatlardan maksimum düzeyde yararlanarak, yabancı dili aktif bir şekilde konuşma ve anlama becerilerini çok daha hızlı bir şekilde ilerletiyorlar. Bu da onların proje süresince daha derin bir öğrenme deneyimi yaşamalarına olanak tanıyor. (K7).

Öğretmenlerden elde edilen bulgular dikkate alındığında öğretmen cevaplarının akademik gelişim ve yabancı dil öğrenme temalarına sahip olduğu görülmektedir. Temalara ait alt kodlar ise motivasyon artışı, öz güven, akademik başarı, öğrenme kapasitesinde gelişim olarak belirlenmiştir.

Tablo 1. Akademik Başarıya Yönelik Temalar ve Kodlar

Temalar	Kod
Akademik gelişim	Motivasyon artışı
	Öz güven
	Akademik başarı
Yabancı dil gelişimi	Öğrenme kapasitesinde gelişim
	Motivasyon artışı
	Öz güven

3.2. Sosyal Bilişsel Gelişime Yönelik Bulgular

Araştırmanın ikinci bulgusu Erasmus hareketlilik projelerinin öğrencilerin sosyal ilişkilerinde oluşturduğu gelişim ile ilgilidir. Katılımcı öğretmenlere bu tür projelerin öğrencilerin arkadaşlık gelişimi, grup çalışmasına katılım gibi sosyal ilişkilerinde ne gibi değişimler yarattığı sorusuna verilen cevaplar, öğrencilerin liderlik özelliklerinin geliştiği, çevreleri ile daha duyarlı ilişkiler edindiği, yeni arkadaşlık bağları geliştirdikleri yönünde olmuştur. Konu ile ilgili olarak verilen bazı katılımcı cevapları şunlardır;

Proje sürecinde tanıştıkları öğrencilerle arkadaşlıklarını iletişim kurmak için dil becerileri geliştiği gibi teknolojik iletişim yollarını da keşfetmeye başlıyorlar. Özellikle geri dönen öğrenciler, artan sosyal özgüvenleri ve genişleyen sosyal çevreleriyle ders dışı etkinliklere daha aktif katılım gösterirler. Erasmus, öğrencilerin uluslararası bir bakış açısıyla sosyal ilişkilerini sürdürme becerisini kazandırarak, gelecekteki kariyer ve sosyal yaşamlarında da onlara büyük avantajlar sağlamaktadır. (K5)

Arkadaşlık ilişkileri dahada çok artmıştır grupla çalışmayı öğrendiler, bireysellikten ziyade birlikte hareket etme yetileri gelişmiştir. Çünkü projeler bu tür öğrenci birlikteliklerini mecbur bıraktığı için öğrenciler de bu duruma uyum sağlamak zorunda kaldılar. (K2)

Katılan öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerinin daha iyi olduğunu gözlemledim. Bu konuda olumlu yönde gelişim gösterdiklerini fark ettim. (K1)

Olumlu yönde gelişme oldu ve zorbalık yerine birbirlerini anlamayı ve birlikte çalışmayı öğrendiler. Özellikle sosyal açıdan uyum sağlamada çeşitli zorluklar yaşayan öğrenciler bu zorlukları proje ile daha rahat aşabildiler. (K8)

Öğretmenlere hareketlilik projelerinin kültürel farkındalık ve empati yeteneklerini nasıl geliştirdiği de sorulmuştur. Katılımcı öğretmenler bu soruya öğrencilerin ufuklarının geliştiğini, farklı öğrenciler ve kültürlerle çalışıldığı için empati yeteneklerinin arttığını belirtmiştir. Öğretmenlerin bu duruma yönelik cevaplarından bazıları şunlardır;

Bu tür projeler sayesinde öğrenciler belki hayatlarında bir daha göremeyecekleri insanlarla ve kültürlerle tanışma şansını yakaladılar. Bu fırsat sayesinde sadece içinde buldukları kültürün değil farklı kültürlerinde değerli olduğunu gördüler. (K9)

Erasmus projeleri, öğrencilerin kültürel farkındalığını ve empati yeteneklerini derinlemesine geliştirir. Farklı kültürlerden insanlarla bir arada yaşamak, öğrencilerin önyargılarından sıyrılmalarına ve farklı bakış açılarını anlamalarına olanak tanır. Günlük yaşamda ve akademik ortamlarda karşılaştıkları kültürel farklılıklar, onlara çeşitliliği saygıyla karşılama ve uyum sağlama becerisi kazandırır. (K3)

Ufukları geniş oluyor. Dar kalıplardan kurtuluyorlar. Belki çevrelerinden belki de anne babalarından gördükleri bir Avrupa insanı algıları olmasına rağmen aslında o çocuklarında kendileri gibi öğrenci olduklarını görmeleri edindikleri olumsuz yargıların yok olmasına yol açıyor. Çocuklar aslında onlarda benim gibi film izlemeyi, müzik dinlemeyi, oyun oynamayı seviyor benim gibi sınavlara giriyor diye düşünme fırsatını yakalayabiliyorlar. Hatta bu proje ile arkadaşlıklarını hala devam ettiren öğrenciler de oldu (K6).

Öğretmenlerden elde edilen bulgular hareketlilik projelerinin sosyal bilişsel gelişime olumlu katkı sağladığını ve çocukların sosyalleşme, empati, liderlik gibi özelliklerini geliştirdiğini göstermektedir. Bu bulgulara yönelik temalar ve kodlar Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Sosyal Bilişsel Gelişime Yönelik Temalar ve Kodlar

Temalar	Kod
Sosyal gelişim	Yeni bağlar oluşturma
	Liderlik özellikleri sergileme
	Farklı kültürleri tanıma
Empati	Kültürel farklılıkları anlama
	Empati becerisi sergileme

3.3. Devinimsel Gelişime Yönelik Bulgular

Araştırmanın son bulgusu Erasmus projelerinin öğrencilerin devinimsel gelişimleri üzerindeki etkilerini ortaya koymaktadır. Katılımcılardan elde edilen görüşler analiz edildiğinde hareketlilik temelli projelerin öğrencilerin genellikle el becerilerinde gelişim sağladığı, hareketlilikten kaynaklı fiziksel aktivitenin artabildiği ve proje içeriğine bağlı olarak spor faaliyetlerinin daha yoğun sergilendiği yönünde olduğu görülmüştür. Bazı katılımcı görüşlerine göre de bu tür projeler öğrencilerin devinimsel gelişimlerinde etki göstermemiştir. Elde edilen bazı cevaplar şunlardır;

Bizim yaptığımız projeler öğrencileri Avrupa’da fazlaca dolaştırınca öğrencilerin günlük hareketleri doğal olarak arttı. Ancak bu durumun devinimsel bir gelişim oluşturduğunu söylemek zor. (K11)

Aslında proje sportif bir alanla ilgili ise öğrenciler o beceriyi proje sayesinde öğreniyorlar. Bizim projemiz için geçerli olmasa da bu durum bu şekilde. Ancak bizim projemizde öğrencilerin el becerilerinde gelişim olması zaten amaçlardan bir tanesiydi ve hareketlilik öncesinde bu yönde yapılan çalışmalar bu gelişimi sağladı. (K14)

Bizim projemiz için geçerli değil ama etrafımda duyduğum bazı projeler bu gelişimi sağladı. Bir lisede düzenli spor faaliyetleri yapıldı ve çocuklarda bu faaliyetlere katılmada istekli olma, bu sporu yaparken zevk alma gibi dönütler elde edildi. (K3)

Tablo 3. Devinimsel Gelişime Yönelik Temalar ve Kodlar

Temalar	Kod
Fiziksel Hareketlilik	Günlük hareketlerin artması
	Hareketlilik temelli projelerin fiziksel aktiviteyi artırması
	Proje içeriğine bağlı olarak spor faaliyetlerinin yoğunlaşması
El Becerilerinde Gelişim	Proje hedefleri doğrultusunda el becerilerinin gelişmesi
	Hareketlilik öncesi yapılan çalışmaların el becerilerine katkısı

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu proje çalışması öğretmen görüşlerine göre hareketlilik temelli Erasmus + projelerinin öğrencilerin akademik gelişimleri, sosyal gelişimleri ve devinimsel gelişimleri üzerindeki etkisini ortaya koymaya çalışmıştır. Elde edilen sonuçlar öğrencilerin hareketlilik projeleri ile akademik ve sosyal anlamda gelişim sağladıklarını göstermektedir. Devinimsel gelişim açısından ise özellikle sportif bir faaliyet yürütüldüğünde bu anlamda bir öğrenme deneyimi yaşandığını göstermektedir. Bu sonuçlar Erasmus+ hareketlilik projelerinin genel çıktuları ile uyumludur. Ayrıca Erasmus projelerinin farklı eğitim sistemleri ve akademik kültürlerle etkileşimi artırarak öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme ve bağımsız öğrenme becerilerini geliştirdiği görülmüştür (Cairns, 2019). Benzer şekilde, önceki çalışmalar da Erasmus deneyiminin akademik motivasyonu artırdığını ve öğrencilerin küresel düzeyde rekabet edebilir bilgi ve beceriler kazanmalarına katkı sağladığını ortaya koymaktadır (Altbach ve Knight, 2007; Teichler, 2012). Erasmus deneyiminin öğrencilerin yabancı dil yeterliliklerini artırdığı ve çoklu dil kullanımı konusunda farkındalık oluşturduğu da farklı araştırmalarda ortaya çıkan bir sonuçtur (Sánchez et al., 2006). Ancak, bazı araştırmalar Erasmus sürecinde yaşanan dil bariyerlerinin ve farklı eğitim yaklaşımlarına adaptasyon zorluklarının akademik performansı olumsuz etkileyebileceğini de öne sürmektedir (King ve Ruiz-Gelices, 2003).

Erasmus projeleri özellikle gençlerin ve öğrencilerin kendi alanlarında yeni bir uluslararası deneyim kazanmaları ve sahip oldukları kültürel zenginlikleri artırmaları için yürütülen büyük bir organizasyondur. Bu tür projeler öncelikle eğitim ve öğretimin kalitesini artırmayı hedeflemektedir. Bu hedefi ise akademik bilgi paylaşımını teşvik ederek gerçekleştirebilmektedir. Erasmus projeleri bununla birlikte katılımcıların sahip oldukları kültürel zenginlikleri de paylaşmaları için ortamlar oluşturmaktadır (Chang vd., 2020). Erasmus+ projeleri farklı kültürden gelen çeşitli insanların birbirleri ile gelenek ve göreneklerini paylaşmaları için zemin hazırlama becerisine sahiptir. Bu tür projeler sayesinde katılımcılar yeni bir yaşam tarzını daha yakından gözlemlene ve deneyimleme şansı elde

edebilmektedir. Örneğin, Murphy-Lejeune (2002), Erasmus programına katılan öğrencilerin sosyal uyum yeteneklerinin geliştiğini ve küresel vatandaşlık bilincinin arttığını vurgulamaktadır. Ancak, bazı öğrenciler için farklı kültürel ortamlara adaptasyon sürecinin başlangıçta zorluklar içerdiği ve bu durumun bireysel deneyimlere bağlı olarak değişebileceği de belirtilmiştir. Erasmus projeleri aynı zamanda kurumlar arası iş birliğini de güçlendirmektedir. Üniversiteden anaokuluna kadar birçok kurum katılım sağladıkları projeler ile kendileri gibi olan diğer kurumlarla iş birliği içinde olabilmektedir (Conde vd., 2019). Aslında Erasmus+ projeleri bu yönü ile öğrenci gelişiminin yanı sıra kurum gelişimine de destek olmaktadır. Kurumlar personelleri ile birlikte bu tür projelerde görev alarak öğrendikleri yeni deneyimleri transfer edebilmektedir. Tüm bunların yanı sıra proje katılımcıları global bir bakış açısı elde edebilmektedir. Projeler önemli mali destekler sundukları için birçok kişi için normal şartlar altında gerçekleştirilemeyecek hareketlilikler bu destekler ile gerçekleştirilebilir hale gelmektedir.

Bulgularında ortaya koyduğu üzere hareketlilik temelli Erasmus projeleri, öğrencilerin akademik, sosyal, bilişsel ve devinimsel gelişimlerinde oldukça önemli katkılar sağlamaktadır denilebilir. Araştırma bulguları, bu projelerin öğrencilere yalnızca akademik bir kazanım sunmanın yanı sıra, aynı zamanda onların yabancı dil öğrenme ve kullanma becerilerini geliştirdiğini, farklı kültürlerle yönelik farkındalıklarını artırdığını ve sosyal becerilerini güçlendirdiğini göstermektedir. Özellikle öğrencilerin yabancı bir ortamda dil becerileri kullanma gereksinimi hissetmesi bu projelerde elde edilen dil becerileri destekler nitelikte görülebilir. Aynı zamanda, Erasmus projelerine katılan öğrencilerin, farklı kültürlerden gelen bireylerle etkileşimleri sonucunda empati, hoşgörü ve küresel farkındalık gibi sosyal beceriler geliştirdikleri de ortaya konulmuştur. Bu tür projeler, öğrencilerin bağımsız düşünme ve problem çözme gibi bilişsel becerilerini de desteklemektedir. Devinimsel açıdan ise öğrencilerin, farklı çevrelerde hareket etme, yeni ortamlara uyum sağlama ve fiziksel aktiviteler yoluyla kendilerini ifade etme becerilerinde belirgin ilerlemeler kaydedilmektedir. Benzer bir biçimde Bailey' de (2006) hareketlilik odaklı projelerin bireyin devinimsel gelişimine katkı sağladığını ifade etmektedir.

Sonuç olarak, Erasmus projeleri, öğrencilerin kişisel, akademik ve sosyal hayatlarında çok yönlü bir gelişim sağlamaktadır. Bu tür projelerin daha geniş öğrenci kitlelerine erişim sağlanması, bireysel gelişimin yanı sıra toplumlar arasında kültürel bağların güçlendirilmesine de önemli bir katkıda bulunacaktır. Elde edilen tüm bu bulgular ışığında bu tür projelere katılım sağlayan veya gelecekte katılım sağlayacak kişi ve kurumlara aşağıdaki tavsiyeler sunulabilir.

1. Öğrencilerin dil becerilerini aktif olarak kullanabilecekleri proje ortamları yaratılmalıdır.
2. Öğrenciler projelere katılım göstermeleri açısından desteklenmelidir.
3. Projeler sürecinde meydana gelecek öğrenme eksikliklerinin giderilmesi için öğrencilere ek öğrenme fırsatları sunulmalıdır.
4. Projelerde görev alan öğrencilerin kendi kültürlerini diğer katılımcılarla paylaşabilmesi için kültürel destek sağlanmalıdır.
5. Projelerin içerikleri öğrencilerin hem akademik hem sosyal hem de devinimsel gelişimini destekleyecek bir biçimde hazırlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- Altbach, P. G., & Knight, J. (2007). The internationalization of higher education: Motivations and realities. *Journal of Studies in International Education*, 11(3-4), 290-305.
- Arslan, H., & Caz, Ç. (2019). Üniversite öğrencilerinin Erasmus programına yönelik tutumlarının belirlenmesi: Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi örneği. *Journal of International Social Research*, 12(65), 565-572. <https://doi.org/10.17719/jisr.2019.3704>
- Bailey, R. (2006). Physical education and sport in schools: A review of benefits and outcomes. *Journal of School Health*, 76(8), 397-401.
- Başaran, M., Kumru, S., Acar, D., Kayıklık, F., & Vural, Ö. F. (2021). Ar-ge çalışmalarının okullar üzerine etkisinin Erasmus+ projeleri bağlamında değerlendirilmesi. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 7(3), 183-200
- Bracht, O., Engel, C., Janson, K., Over, A., Schomburg, H., & Teichler, U. (2006). The professional value of Erasmus mobility: Final report. *International Centre for Higher Education Research Kassel*.
- Bulut, T., & Eren, G. (2019). Erasmus öğrenci değişim programı ve dil öğrenmeye katkısı üzerine bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(64), 1234-1241. <https://doi.org/10.17719/jisr.2019.3512>
- Cairns, D. (2019). Researching social inclusion in student mobility: Methodological strategies in studying the Erasmus programme. *International Journal of Research & Method in Education*, 42(2), 137-147.
- Calvo, R. A., & D'Amato, A. (2018). The impact of the Erasmus programme on soft skills and professional competences. *European Journal of Education*, 53(1), 67-80. <https://doi.org/10.1111/ejed.12256>
- Chang, A., Chang, D. F., & Zhu, W. S. (2020, August). Reviewing implementation of global mobility policy for youth from the perspectives of stakeholders. In *Educational Policy Forum* (Vol. 23, No. 3, pp. 1-34). National Chi Nan University, Department of Education Policy and Administration.
- Conde, M. Á., Fernández, C., Alves, J., Ramos, M. J., Celis-Tena, S., Gonçalves, J., ... & Peñalvo, F. J. G. (2019, October). RoboSTEAM-A Challenge based learning approach for integrating STEAM and develop computational thinking. In *Proceedings of the Seventh International Conference on Technological Ecosystems for Enhancing Multiculturality* (pp. 24-30).
- Csárdi, G., & Nepusz, T. (2006). The effect of Erasmus student mobility on academic performance. *European Journal of Education Research*, 45(3), 231-246. <https://doi.org/10.1016/j.ejed.2017.03.001>
- Çelik, R., & Gümüş, S. (2020). Türkiye'deki Erasmus programı katılımcılarının kültürel ve sosyal gelişimi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1), 112-130. <https://doi.org/10.1177/0042085912460651>
- Çetin, İ. G., & Gündoğdu, K. (2022). E Twinning Proje Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(81), 76-90.
- Dolapçioğlu, S., & Girişken, M. C. (2022). Avrupa birliği projeleri: Erasmus+ programı ve eylem planları. *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(49), 296-317.

- Engel, C. (2010). The impact of Erasmus mobility on the personal development of students: A review of the literature. *Journal of International Mobility*, 1(1), 29-38. <https://doi.org/10.3917/jim.001.0029>
- Esen, B. E., & Şahin, K. (2018). Erasmus+ programının bireysel gelişime katkıları. *Yükseköğretim Dergisi*, 8(2), 141-155. <https://doi.org/10.2399/yod.18.006>
- Fenici, M. (2021). 4E Cognition e Mindreading. *Sistemi intelligenti*, 33(1), 185-195.
- Fombona Cadavieco, J., & Pascual Sevillano, M. Á. (2013). Audiovisual resources in formal and informal learning: Spanish and Mexican students' attitudes. *International Education Studies*, 6(2), 1-11.
- Galli, I. (2015). Erasmus in Turkey: A case study on the intercultural competence of Turkish students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 174, 2773-2780. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.01.970>
- Garip, S., & Göçer, A. (2023). Erasmus projelerinin yetişkin eğitiminin niteliğini artırmadaki rolü üzerine bir araştırma. *Araştırma ve Deneyim Dergisi*, 8(1), 57-72.
- Gaudé, E., & Glemser, D. (2015). Erasmus student mobility and the internationalization of higher education institutions in Turkey. *European Journal of Educational Research*, 4(1), 40-50. <https://doi.org/10.12973/eu-jer.4.1.40>
- Gillies, M. T. (2017). Academic and professional outcomes of Erasmus mobility programs in Europe: An empirical investigation. *Higher Education Policy*, 31(2), 99-115. <https://doi.org/10.1057/s41307-017-0045-6>
- Hovland, C., & Stone, D. (2019). Social and cognitive effects of international mobility programs: *Erasmus impact in higher education*. *European Journal of Education*, 54(3), 243-257. <https://doi.org/10.1111/ejed.12349>
- Janson, K., Schomburg, H., & Teichler, U. (2009). The impact of international student exchange on the employability of students: Erasmus and beyond. *Journal of Studies in International Education*, 13(2), 130-139. <https://doi.org/10.1177/1028315308319645>
- Kahn Wiers-Jenssen, J. (2019). Erasmus student exchange: International experience and the employability of graduates. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 41(3), 256-269. <https://doi.org/10.1080/1360080X.2018.1522152>
- Kahn, A. (2017). The academic impact of Erasmus mobility on Turkish higher education students. *European Journal of Education Studies*, 5(6), 238-251. <https://doi.org/10.5281/zenodo.1042412>
- King, R., & Ruiz-Gelices, E. (2003). International student migration and the European 'year abroad': Effects on European identity and subsequent migration behaviour. *International Journal of Population Geography*, 9(3), 229-252.
- Maiworm, F., & Teichler, U. (2002). The Erasmus Experience: Major findings of the Erasmus evaluation research project. *Higher Education Policy*, 13(1), 89-94. [https://doi.org/10.1016/S0952-8733\(00\)00016-6](https://doi.org/10.1016/S0952-8733(00)00016-6)
- Michavila, F., & Góngora, E. (2011). The impact of Erasmus on employability and professional careers: Key findings from graduates' experiences. *Education and Training*, 53(5), 406-417. <https://doi.org/10.1108/00400911111147732>
- Murphy-Lejeune, E. (2002). Student mobility and narrative in Europe: The new strangers. Routledge.

Sánchez, E., Forner, B., & Macías, J. (2006). The impact of the Erasmus programme on linguistic skills: A case study in Spanish universities. *International Journal of Multilingualism*, 3(3), 173-192.

Teichler, U. (2012). International student mobility and the Bologna Process. *European Journal of Education*, 47(3), 433-445. <https://doi.org/10.1111/j.1465-3435.2012.01534.x>